

LIBRIS

We know
books

Ministerul Educației

Cristina Moldovan

GEOGRAFIE

clasa a VII-a

Booklet

CUPRINS

Competențe generale și specifice	4	STUDIU DE CAZ • PROBLEMELE AFRICII ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ. SAHARA	66
Ghid de utilizare a manualului digital	5	STUDIU DE CAZ • Caracterizare geografică: AFRICA DE SUD	68
Recapitulare inițială	6	Recapitulare	70
Evaluare inițială	7	Evaluare	71
UNITATEA 1: ASIA	8	UNITATEA 3: AMERICA	72
1. Poziția geografică	10	1. Poziția geografică	74
2. Relieful – caracteristici generale, unități majore. Munții Himalaya	14	2. Relieful – caracteristici generale, unități majore. Sistemul muntos cordiliero-andin	77
3. Hidrografia – caracteristici generale. Fluvii și lacuri	18	a. America de Nord și Centrală	78
4. Diferențieri climatice. Musonii	22	b. America de Sud	79
5. Contraste biogeografice	26	3. Hidrografia - caracteristici generale. Fluvii și lacuri	81
6. Elemente de diversitate umană (diversitate etnică, lingvistică, culturală, confesională)	30	4. Diferențieri climatice și biogeografice	84
7. Harta politică și marile aglomerări umane	32	5. Elemente de diversitate umană (diversitate etnică, lingvistică, culturală, confesională)	87
a. Harta politică a Asiei	32	Harta politică a Americii	90
b. Marile aglomerări umane ale Asiei	35	6. Harta politică și contraste teritoriale între state	91
8. Resursele naturale	37	7. Forme de aglomerare urbană	92
9. Activitățile economice. Contraste economice regionale	39	8. Diferențieri economice regionale	94
STUDIU DE CAZ • Particularități geografice ale unor state: CHINA	42	STUDIU DE CAZ • Particularități geografice ale unor state: SUA	97
STUDIU DE CAZ • Particularități geografice ale unor state: INDIA	44	STUDIU DE CAZ • Particularități geografice ale unor state: ARGENTINA	100
STUDIU DE CAZ • Asia în lumea contemporană	46	Recapitulare	102
Recapitulare	48	Evaluare	103
Evaluare	49	UNITATEA 4: AUSTRALIA ȘI OCEANIA. ANTARCTICA	104
UNITATEA 2: AFRICA	50	1. Australia – caracterizare geografică generală	106
1. Poziția geografică	52	a. Elemente de geografie fizică	106
2. Relieful Africii – caracteristici generale. Riftul African	54	b. Elemente de geografie umană	108
3. Hidrografia, clima și biogeografia – caracteristici generale	58	2. Oceania – particularități geografice	110
4. Specificul demografic	61	3. Antarctica – elemente de identitate geografică	112
5. Harta politică și marile aglomerări umane	63		
a. Harta politică a Africii	63		
b. Marile orașe ale Africii	65		

STUDIUL DE CAZ • Unicitatea biogeografică australiană	114	Recapitulare	122
Recapitulare	115	Evaluare	122
Evaluare	115	Proiect	123
		Investigație	124
UNITATEA 5: ELEMENTE DE GEOGRAFIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR	116	Recapitulare finală	125
1. Componentele mediului înconjurător și relațiile dintre acestea	118	Evaluare finală	125
2. Degradarea mediului înconjurător, o problemă a lumii contemporane. Schimbări globale ale mediului	120	Anexa 1 – Cum realizez un proiect, o investigație, un portofoliu	127
		Anexa 2 – Fișe pentru observarea activității elevilor	128

COMPETENȚE GENERALE ȘI SPECIFICE

1. Prezentarea realității geografice, utilizând mijloace și limbaje specifice

- 1.1. Precizarea, în cuvinte proprii, a sensului termenilor geografici identificați în contexte diferite
- 1.2. Elaborarea unui text pe o temă geografică dată, utilizând termeni dați

2. Raportarea realității geografice spațiale și temporale la reprezentări cartografice

- 2.1. Localizarea elementelor geografice pe reprezentări cartografice
- 2.2. Interpretarea fenomenelor și proceselor geografice pe baza reprezentărilor grafice și cartografice
- 2.3. Corelarea elementelor și fenomenelor geografice date prin raportare la suporturi grafice și cartografice

3. Studiarea spațiului geografic realizând conexiuni cu informații dobândite la alte discipline școlare

- 3.1. Ierarhizarea elementelor cu caracter geografic cu ajutorul instrumentelor TIC/GIS și al elementelor din matematică și științe
- 3.2. Realizarea proiectelor/studiilor de caz utilizând instrumente TIC/GIS
- 3.3. Explicarea diversității naturale, umane și culturale a realității geografice realizând corelații interdisciplinare
- 3.4. Prezentarea patrimoniului mondial utilizând diverse surse

4. Elaborarea unui demers investigativ din perspectiva educației permanente și pentru viața cotidiană

- 4.1. Utilizarea unor metode de investigare
- 4.2. Ierarhizarea unor elemente, fenomene și procese după caracteristicile lor geografice
- 4.3. Explicarea relațiilor între grupuri de elemente, fenomene și procese ale mediului geografic
- 4.4. Identificarea soluțiilor de protecție a mediului geografic

1. Poziția geografică
2. Relieful – caracteristici generale, unități majore.
Munții Himalaya
3. Hidrografia – caracteristici generale. Fluvii și lacuri
4. Diferențieri climatice. Musonii
5. Contraste biogeografice
6. Elemente de diversitate umană (diversitate etnică, lingvistică, culturală, confesională)
7. Harta politică și marile aglomerări umane
8. Resurse naturale

Studii de caz

- Particularități geografice ale unor state: China
- Particularități geografice ale unor state: India
- Asia în lumea contemporană

LBRIS

We know
books

Unitatea

arhipelag – grupare de insule.

delte – gurile de vărsare ale unor fluvii în mări fără maree în zonele cu țărmuri joase.

estuare – gurile de vărsare ale unor fluvii în mări sau oceane cu maree formate în zonele cu țărmuri joase.

fjord – golf marin rezultat dintr-o vale glaciară adâncă, invadată de mare după topirea ghețarului.

lagune – lacuri rezultate prin închiderea a vechi golfuri marine cu cordoane de nisip.

mangrove – formațiuni de arbori și arbuști adaptați la condițiile specifice de flux și reflux.

Observă!

Identifică pe harta țărmurilor Asiei (figura 1):

1. oceanele care mărginesc Asia;
Exemplu:
Oceanul Indian
2. mările care mărginesc Asia;
3. peninsulele Asiei;
4. insulele și arhipelagurile ce aparțin Asiei;
5. strâmtorile prin care se face legătura între unele mări sau golfuri.

We know
hours
1. Poziția geografică

Figura 1. Harta țărmurilor Asiei

Documentează-te și realizează un album foto (pe hârtie sau electronic) cu țărmurile Asiei care ți se par cele mai spectaculoase. Sub fiecare imagine scrie un scurt text prin care să-ți motivezi alegerea.

Portofoliu – pași necesari

1. Caută imagini cu țărmurile Asiei.
2. Alege cel puțin trei imagini care ți-au atras atenția.
3. Realizează albumul foto.
4. Motivează-ți alegerea în maximum două rânduri.

LUCRU ÎN GRUPE

Împărțiți-vă în patru grupe. Grupa 1 va analiza țărmul nordic al Asiei, grupa 2 va analiza țărmul estic, grupa 3 va analiza țărmul sud-vestic, iar grupa 4 va analiza țărmul sudic.

Fiecare grupă:

- va identifica pe harta fizică a Asiei toate articulațiile țărmului analizat (peninsule, capuri, golfuri, insule), care vor fi scrise în caiet;
- cu ajutorul aplicației Google Earth, descărcată pe calculator sau pe telefon, va realiza capturi ale acestor articulații;
- va prezenta colegilor imaginile obținute.

Figura 2. Țărm mlăștinos, nordul Asiei

Figura 3. Insulă vulcanică, Indonezia

Figura 4. Delta Gange-Brahmaputra

Figura 5. Țărm cu mangrove, Malaysia

Figura 6. Țărmul Turciei la Marea Mediterană

1. Așezarea pe glob

a. Latitudinal, continentul Asia este situat în emisfera nordică, între aproximativ 1° și 77° latitudine nordică. Dacă luăm în calcul și insulele ce îi aparțin, continentul Asia depășește limitele emisferei nordice, fiind situat între aproximativ 81° latitudine nordică (Arhipelagul Severnaia Zemlea) și aproximativ 11° latitudine sudică (Insula Roti).

b. Longitudinal, Asia se întinde din emisfera estică, de la 26° longitudine estică până în emisfera vestică, la aproximativ 169° longitudine vestică, fiind continentul cu cea mai mare extindere longitudinală.

2. Punctele extreme ale Asiei

Punct extrem	Coordonate	Țară
N: Capul Celiuskin	$77^\circ 44'$ lat. N	Federația Rusă
S: Capul Piai	$1^\circ 15'$ lat. N	Malaysia
V: Capul Baba	$26^\circ 4'$ long. E	Turcia
E: Capul Dejnev	$169^\circ 40'$ long. V	Federația Rusă

3. Asia este traversată de:

- **Ecuator** – care desparte emisfera nordică de cea sudică și trece prin Arhipelagul Indonezian;
- **Tropicul Racului** – situat la $23^\circ 27'$ latitudine nordică, trece prin Peninsula Arabică, Peninsula India și Peninsula Indochina;
- **Cercul Polar de Nord** – este situat în partea de nord a Asiei și traversează Rusia;
- **meridianul de 180°** , meridianul de schimbare a datei, care desparte emisfera estică de cea vestică și trece prin extremitatea de est a Asiei.

4. Țărmurile Asiei sunt foarte crestate și prezintă numeroase golfuri, peninsule și capuri. În partea de est și de sud-est sunt dublate de un șir de insule vulcanice, formate la contactul dintre plăcile tectonice.

a. Țărmul nordic (figura 2) – este, în mare parte, înghețat. În vest acesta este jos, mlăștinos, dominat de estuare, delte sau lagune, iar în est este înalt și dominat de fiorduri.

b. Țărmul estic și sud-estic – este dublat de insule vulcanice (figura 3). În ansamblu, este un țărm înalt, cu excepția unor sectoare joase, mlăștinoase, din sud-estul Chinei.

c. Țărmul sudic – este foarte variat, prezintă numeroase delte (Delta Gange-Brahmaputra – cea mai mare din lume, figura 4), estuare, lagune, dar și mangrove (figura 5).

d. Țărmul sud-vestic – cu ieșire la Marea Mediterană (figura 6) și la Marea Neagră, este mai puțin crestată, în cea mai mare parte fiind un țărm înalt.

Continent al contrastelor și al superlativelor, Asia, cel mai întins continent (30% din suprafața de uscat a Pământului), prezintă:

- cel mai înalt sistem montan al planetei: Himalaya – Karakorum;
- cel mai mare arhipelag: Indonezia, cu peste 13 000 insule;
- cea mai mare peninsulă a Terrei – Peninsula Arabică;
- cel mai întins lac al planetei – Marea Caspică, cel mai adânc lac – Lacul Baikal (figura 7), cel mai sărat lac – Marea Moartă;
- cea mai mare deltă a lumii – Delta Gange-Brahmaputra;
- cel mai lung estuar – Estuarul Obi – peste 80 km;
- cel mai mare golf – Golful Bengal;
- cea mai întinsă mare – Marea Chinei de Sud.

Figura 7. Lacul Baikal

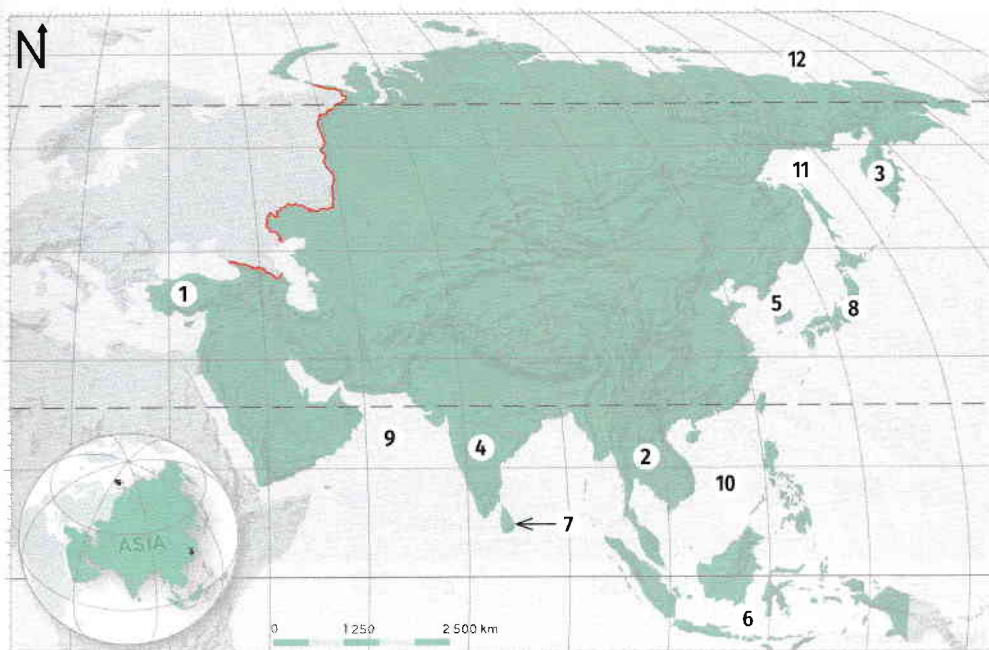
Exersează!

1. Calculează pe câte grade se întinde continentul Asia atât din punct de vedere latitudinal, cât și longitudinal. Exemplu: Latitudinal – între aprox. 1° și 77° lat. nordică.

2. Precizează cel puțin trei consecințe ale poziției geografice a Asiei.

3. Identifică, pe harta de mai jos: peninsulele marcate cu numere de la 1 la 5, arhipelagurile și insulele marcate cu numere de la 6 la 8 și mările marcate cu numere de la 9 la 12.

1. <u>Pen. Asia Mică</u>	5. _____	9. _____
2. _____	6. _____	10. _____
3. _____	7. _____	11. _____
4. _____	8. _____	12. _____

SITUAȚIE-PROBLEMĂ

Disponerea longitudinală a continentului Asia, pe aproximativ 160° longitudine, determină desfășurarea lui pe zece fusuri orare, între Turcia, a cărei oră oficială este +2 GMT (față de meridianul de 0 grade) și Extremul Orient rus, a cărei oră oficială este +12 GMT.

Caută, în atlasul geografic, sau pe internet, o hartă a fusurilor orare și precizează:

1. pe câte fusuri orare se întinde Rusia asiatică și câte ore oficiale are;
2. pe câte fusuri orare se întinde China și câte ore oficiale are;
3. care este ora oficială a Indiei și dacă ea respectă ora fusurilor orare în care se află;
4. care sunt țările care trec primele într-o nouă zi.

LA CE ÎȚI FOLOSEȘTE CE AI ÎNVĂȚAT:

- să fi capabil să localizezi continentul Asia pe hartă;
- să înțelegi că localizarea continentului Asia determină o serie de consecințe asupra caracteristicilor fizico-geografice ale acestuia;
- să fi capabil să identifici țărmurile Asiei.

We know books

2. Relieful – caracteristici generale, unități majore. Munții Himalaya

- Încrêțirea (cutarea) scoarței terestre este procesul prin care marginea unei plăci tectonice se ondulează sub acțiunea de împingere a curenților magmatici. Întregul interval de timp în care ia naștere un lanț de munți de încrêțire poartă denumirea de orogeneză. Cele mai cunoscute, în ordinea vechimii lor, sunt: orogeneza caledoniană, orogeneza hercinică și orogeneza alpină.
- Plăcile tectonice sunt bucăți din scoarța terestră care, sub acțiunea curenților magmatici, se pot apropia sau îndepărta. Astfel, de-a lungul timpului, continentele s-au deplasat și și-au schimbat forma.
- Laurasia și Gondwana, continente foarte vechi, fragmentate de procese tectonice, reprezintă nucleeele actualelor continente.

Observă!

Analizează harta alăturată (figura 1) și identifică:

1. cel puțin cinci unități de relief montane;
Exemplu; Munții Himalaya
2. cel puțin cinci vulcani;
3. cel puțin cinci unități de relief de podiș;
4. cel puțin cinci unități de relief de câmpie.

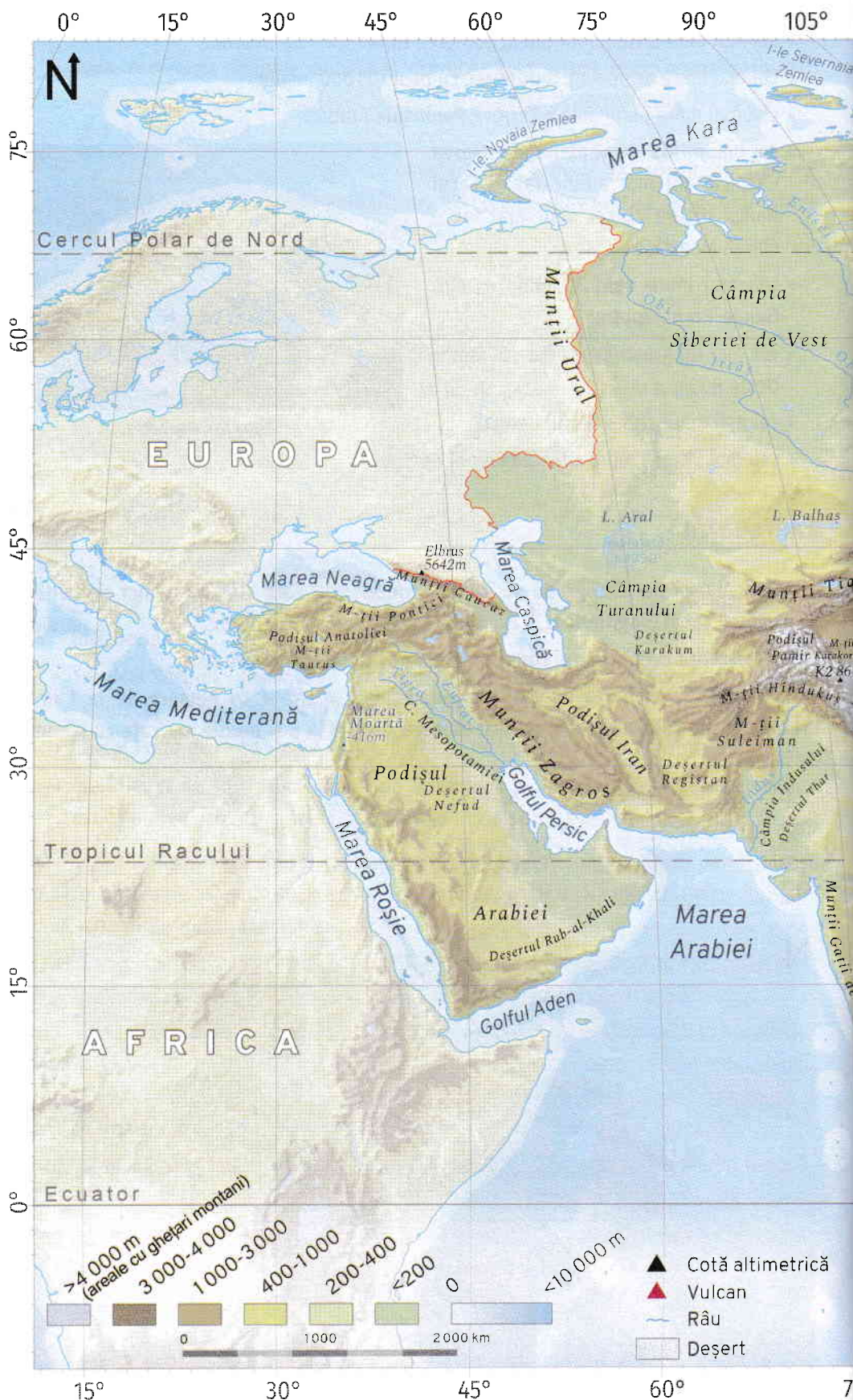

Figura 1. Harta fizică a Asiei

